

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
Факультет сценічного мистецтва
Кафедра музично-драматичного театру

Силабус

навчальної дисципліни

«КОМПЛЕКСНА СИСТЕМА ПЛАСТИЧНОГО ВИХОВАННЯ АКТОРА»

Галузь знань - 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність - 026 «Сценічне мистецтво»

Освітньо-професійна програма

«Акторське мистецтво драматичного театру і кіно»

Рівень вищої освіти - перший (бакалаврський)

Харків, 2024

Силабус склали:

викладач кафедри майстерності актора
Ігнат'єва Наталія Михайлівна

кандидат мистецтвознавства, ст. викладач кафедри майстерності актора
Віталій Дмитрович Міз'як

викладач кафедри майстерності актора
Константинова Олена Андріївна

Мова навчання: українська

Силабус затверджено на засіданні кафедри музично-драматичного театру
Протокол № 1 від 28 серпня 2024 року

Завідувачка кафедри

музично-драматичного театру Людмила КУДРИЧ

Зміни до силабусу затверджено на засіданні кафедри музично-драматичного театру

Протокол № 7 від 15 листопада 2024 р

Завідувачка кафедри

музично-драматичного театру Людмила КУДРИЧ

Силабус затверджено на засіданні ради факультету сценічного мистецтва
Протокол № 1 від 29 серпня 2024 року

Голова ради факультету СМ Роман НАБОКОВ

Зміни до силабусу затверджено на засіданні ради факультету сценічного мистецтва

Протокол № 4 від 28 листопада 2024 року

Голова ради факультету СМ Роман НАБОКОВ

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

Назва дисципліни	Комплексна система пластичного виховання актора
Викладач	 <p>Ігнат'єва Наталія Михайлівна Авторський профіль: https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/sm/mdt/ignatieva.html</p> <p>Мізяк Віталій Дмитрович Авторський профіль: https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/sm/ma/mizyak.html</p> <p>Константинова Олена Андріївна Авторський профіль: https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/sm/mdt/konstantynova.html</p>
Контактний телефон та e-mail викладача	<p>nataliia_ihnatieva@xdak.ukr.education +380996581550</p> <p>vitalii_miziak@xdak.ukr.education +380969317638</p> <p>olena_konstantynova@xdak.ukr.education</p>
Інформації про консультації	Графік консультацій є гнучким, за попередньою домовленістю Дні занять згідно з розкладом

	https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/rozklad/rozklad_d.html
Логіка вивчення	<p>Пререквізити: Навчальна дисципліни «Комплексна система пластичного виховання актора» має значні функціональні зв'язки із спеціальними фаховими дисциплінами «Майстерність актора», «Сценічна мова».</p> <p>Постреквізити: Набуті знання та уміння можуть бути використані при вивченні дисциплін «Майстерність актора», «Сценічна мова» та при підготовці творчого проєкту.</p>

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ

«Комплексна система пластичного виховання актора» – обов'язкова навчальна дисципліна, яка є частиною загальної системи викладання фахових дисциплін, для виховання та різнобічного гармонійного розвитку пластичної культури фахівців спеціалізації «Акторське мистецтво драматичного театру та кіно».

Навчальна дисципліна сприяє: удосконаленню уяви, моторної пам'яті, спритності та швидкості тілесного апарату актора; розвитку індивідуального почуття ритму й ансамблевої погодженості рухів під час колективного виконання; вміння спілкуватися з партнером (партнерами), удосконаленню рухової культури тощо.

По завершенню курсу здобувач буде здатний: пластично вирішувати образ через характер супроводжуючого музичного твору, активно та емоційно сприймаючи музику, відчуваючи музичну інтонацію; створювати еталону поставу та ходу; вокально-рухові координації; виразно діяти на сцені тощо.

3. МЕТА КУРСУ

Мета: Допомогти здобувачам усвідомити значення ритму на сцені та оволодіти вмінням працювати у різних темпо-ритмах; навчити їх: знаходити потрібне ритмічне самопочуття відповідно зі сценічним завданням; відчуттю власного тіла; вмінню логічно, послідовно та самостійно вибудовувати дію відповідно отриманому завданню; розвиток танцювальних навичок, координаційних та ритмічних здібностей, уміння рухатися у певному стилі, манері.

4. КОМПЕТЕНТНОСТІ

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК06. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.

ЗК07. Здатність працювати в команді.

СК01. Здатність генерувати задум та здійснювати розробку нової художньої ідеї та її втілення у творі сценічного мистецтва.

СК02. Здатність до творчого сприйняття світу та його відтворення у художніх сценічних образах.

СК03. Здатність до ефективної діяльності у колективі в процесі створення сценічного твору, керівництва роботою і / або участю у складі творчої групи в процесі його підготовки.

СК04. Здатність до професійного опанування змістових (інформаційного, виразно-образного) рівнів сценічного твору.

СК05. Здатність до публічної презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності.

СК06. Здатність до оперування специфічною системою виразальних засобів при створенні та виробництві сценічного твору.

СК10. Здатність до критичного аналізу, оцінки та синтезу нових складних ідей у творчовиробничій сценічній діяльності.

СК12. Здатність передавати знання про сценічне мистецтво та практичний досвід фахівцям і нефахівцям.

5. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПР06. Аналізувати проблемні ситуації й приймати обґрунтовані рішення для їх розв'язання.

ПР07. Генерувати та концептуалізувати художню ідею ролі й театральної вистави в цілому.

ПР08. Обирати, аналізувати та інтерпретувати художній твір для показу (демонстрації), самостійно обирати критерії для його оцінки.

ПР10. Обирати оптимальні художньо-виражальні та технічні засоби в процесі роботи над роллю при реалізації сценічного твору (проекту).

ПР12. Організовувати, планувати та провадити театральну-педагогічну діяльність.

ПР16. Визначати творчі можливості та перспективи особистого розвитку, здійснювати психологічну саморегуляцію.

ПР21. Презентувати результати професійної діяльності та проектів у сфері сценічного мистецтва, доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, аргументацію та власний досвід.

6. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Ознаки курсу	обов'язкова навчальна дисципліна Складається з 3 частин: 1) Ритміка (1-2 семестри); 2) Основи сценічного руху (3-6 семестри); 3) Танок (1-7 семестри)	
Формат курсу	денна/заочна форма навчання, 1-7 семестр	
Обсяг курсу	кількість кредитів - 40	
	ДФН	ЗФН
	загальна кількість годин	
	1200 год.	
	аудиторних	
	400 год.	130 год.
	практичних	
	400 год.	130 год.
Технічне і програмне забезпечення / обладнання	самостійна робота	
	800 год.	1070 год.
Форми, види навчальних занять та методи навчання	Фортепіано або синтезатор, аудіо- та відеопроектори; спеціальний зал для занять. У разі організації освітнього процесу онлайн - Classroom, Meet у корпоративному освітньому сервісі Google Workspace for Education.	
	Форми: навчальні заняття, самостійна робота, контрольні заходи Види: практичні заняття Методи: практичні методи (вправи, тренінги, етюдний метод), вербальні методи	
Поточний контроль	Усне опитування та співбесіда, виконання практичних завдань,	

	самостійна робота, якість виконання техніки, перевірка практичного виконання завдань (відео роботи)
Підсумковий контроль	1, 2, 3, 7 семестри - іспит 4, 5, 6 семестри - залік
Політика курсу*	<p>Умовами опанування навчальної дисципліни «Комплексна система пластичного виховання актора» є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • систематичне виконання усіх поставлених завдань; • дотримання «Правил внутрішнього розпорядку для осіб, які здобувають вищу освіту в Харківській державній академії культури» (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/pvr/pravila_s_20.pdf); • дотримання академічної доброчесності (інформація щодо академічної доброчесності – сайт ХДАК – https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/acad_dobr/acad_dobr.html); «Кодекс академічної доброчесності Харківської державної академії культури» (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/kodeks_ad/kodeks_ad.html); • запобігання / протидія булінгу (цькуванню) – («Положення про політику запобігання і протидії булінгу (цькуванню) у ХДАК» https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pzpb22.pdf • невідкладне вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до «Положення про політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій в освітньому процесі в ХДАК» (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_ppvks2.pdf) • визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здійснюється відповідно до «Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у ХДАК» https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pvrn_23.pdf

7. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма здобуття освіти						заочна форма здобуття освіти					
	усього	зокрема					усього	зокрема				
		л	п	с	інд	с.р.		л	п	с	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1 семестр												
Розділ 1. Ритміка												
Тема 1. Засоби музичної виразності.	6		2			4	6		1			5
Тема 2. Ритмічний малюнок. Такт.	16		6			10	16		1			15
Тема 3. Еталон постави та ходи. Їхні недоліки.	30		10			20	30		2			28
Тема 4. Координація рухів.	24		8			16	24		2			22
Тема 5. М'язова свобода.	14		4			10	14		2			12
Всього за розділом 1	90		30			60	90		8			82
Розділ 2. Танок.												
Партерна гімнастика. Основи класичного танцю. Основи історичного бального танцю.												
Тема 1. Уклін. Розігрів. Партерна гімнастика як спосіб розвитку фізичних можливостей виконавця	34		8			26	34		2			32
Тема 2. Позичії рук та ніг, постановка корпусу, вправи біля палки та на середині зали з класичного танцю.	30		14			16	30		4			26
Тема 3. Основні елементи історичних бальних танців ХІХ ст. та їх композиції	26		8			18	26		2			24
Всього за розділом 2	90		30			60	90		8			82
Разом за 1 семестр	180		60			120	180		16			164
2 семестр												
Розділ 1. Ритміка												
Тема 6. Уміння орієнтуватися у часі і просторі.	22		8			14	22		2			20
Тема 7. М'язова свобода.	24		8			16	24		2			22
Тема 8. Координація рухів.	24		8			16	24		2			22
Тема 9. Ансамблева погодженість в русі.	20		6			14	20		2			18
Тема 10. Мовно-рухова координація.	24		8			16	24		4			20
Всього за розділом 1	114		38			76	114		12			102

Розділ 2. Танок.

Класичний танець. Основи народно-сценічного танцю. Основи історичного бального танцю

Тема 4. Екзерсис біля палки та вправи на середині зали з класичного танцю	48		20			28	48		4			44
Тема 5. Основні елементи історичних бальних танців XVI ст. та їх композиції	34		10			24	34		5			29
Тема 6. Уклін, позиції ніг та рук у народно-сценічному танці, Port de bras	36		8			28	36		4			32
Тема 7. Народно-сценічні танці східних слов'ян та Молдавії	38		14			24	38		5			33
Всього за розділом 2	156		52			104	156		18			138
Разом 2 семестр	270		90			180	270		30			240

3 семестр

Розділ 1. Основи сценічного руху.

Виховання виразнодіючої руки.

Тема 1. Виховання виразно-діючої руки.	30		10			20	30		3			27
Тема 2. Абстрактні вправи для рук..	30		10			20	30		3			27
Разом за розділом 1	60		20			40	60		6			54

Розділ 2. Танок.

Класичний танець. Народно-сценічний танець. Основи історичного бального танцю

Тема 8. Екзерсис біля палки та вправи на середині з класичного танцю	29		9			20	29		4			25
Тема 9. Основні елементи історичних бальних танців XVII ст. та їх композиції	20		7			13	20		3			17
Тема 10. Український народно-сценічний танець	26		9			17	26		3			23
Разом за розділом 2	75		25			50	75		10			65
Разом 3 семестр	135		45			90	135		16			119

4 семестр

Розділ 1. Основи сценічного руху.

Стиль поведінки західноєвропейського суспільства.

Тема 3. Стиль поведінки західноєвропейського суспільства XVII століття.	30		10			20	30		4			26
Тема 4. Стиль поведінки	30		10			20	30		3			27

західноєвропейського суспільства XVIII століття.											
Тема 5. Стиль поведінки західноєвропейського суспільства XIX століття.	30		10		20	30		3			27
Всього за розділом 1	90		30		60	90		10			80
Розділ 2. Танок.											
Класичний танець. Народно-сценічний танець. Історичний бальний танець											
Тема 11. Екзерсис біля палки та вправи на середині з класичного танцю	43		16		27	43		5			38
Тема 12. Італійський народно-сценічний танець	27		8		19	27		3			24
Тема 13. Польський народно-сценічний танець	21		7		14	21		2			19
Тема 14. Основні елементи історичних бальних танців XVIII ст. та їх композиції	14		4		10	14		2			12
Всього за розділом 2	105		35		70	105		12			93
Разом 4 семестр	195		65		130	195		22			173
5 семестр											
Розділ 1. Основи сценічного руху.											
Сценічні падіння та сценічні перенесення.											
Тема 6. Сценічні падіння.	53		18		35	53		6			47
Тема 7. Сценічні перенесення.	52		17		35	52		5			47
Всього за розділом 1	105		35		70	105		11			94
Розділ 2. Танок											
Класичний танець. Народно-сценічний танець.											
Тема 15. Екзерсис класичного танцю	45		15		30	45		5			40
Тема 16. Циганський народно-сценічний танець	30		10		20	30		4			26
Тема 17. Іспанський народно-сценічний танець	30		10		20	30		3			27
Всього за розділом 2	105		35		70	105		12			93
Разом за 5 семестр	210		70		140	210		23			187
6 семестр											
Розділ 1. Основи сценічного руху.											
Акробатичні вправи та прийоми сценічної боротьби.											
Тема 8. Акробатичні вправи.	30		10		20	30		3			27

Тема 9. Прийоми сценічної боротьби.	30		10			20	30		3			27
Всього за розділом 1	60		20			40	60		6			54
Розділ 2. Танок												
Сучасний танець. Основи бального танцю												
Тема 18. Позиції ніг та рук, положення корпусу, базові рухи сучасного танцю	13		5			8	13		2			11
Тема 19. Основи модерн-танцю.	9		4			5	9		1			8
Тема 20. Основи джаз-танцю.	10		4			6	10		1			9
Тема 21. Хіп-хоп	9		2			7	9		1			8
Тема 22. Ча-ча-ча	9		2			7	9		1			8
Тема 23. Танго	10		3			7	10		1			9
Всього за розділом 2	60		20			40	60		7			53
Разом за 6 семестр	120		40			80	120		13			107
7 семестр												
Розділ 1. Танок												
Танцювальні номери												
Тема 24. Постановка та відпрацювання танцювальних номерів	90		30			60	90		10			80
Всього за розділом 2	90		30			60	90		10			80
Усього за 7 семестр	90		30			60	90		10			80
РАЗОМ	1200		400			800	1200		130			1070

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

1 семестр

«Ритміка»

Шкала орієнтовного нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:

Якісне виконання практичних завдань – 20 балів – 5 тем від 1 до 4 балів;

Виконання самостійної роботи – 10 балів – 5 тем по 2 балу;

Усне опитування – 10 балів – 5 тем по 2 балу;

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю – 30 балів;

Підсумковий контроль (іспит) – 20 балів.

«Танок»

Шкала орієнтовного нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:

Робота на практичних заняттях – до 3,5 балів;

Самостійна робота – до 7 балів;

Практичне виконання завдань – до 7 балів;

Якість виконання – до 11 балів;

Усне опитування – до 1,5 балів;

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю – 30 балів;

Підсумковий контроль (іспит) – 20 балів.

Схема нарахування балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне тестування та самостійна робота					Іспит	Сума
Ритміка						
Розділ 1						
T1	T2	T3	T4	T5	20	100
6	6	6	6	6		
Танок					20	
Розділ 2						
T1		T2		T3		
10		10		10		

2 семестр

«Ритміка»

Шкала орієнтовного нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:

Якісне виконання практичних завдань – 20 балів – 5 тем від 1 до 4 балів;

Виконання самостійної роботи – 10 балів – 5 тем по 2 балу;

Усне опитування – 10 балів – 5 тем по 2 балу;

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю – 30 балів;

Підсумковий контроль (іспит) – 20 балів.

«Танок»

Шкала орієнтовного нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:

Робота на практичних заняттях – до 3,5 балів;

Самостійна робота – до 7 балів;

Практичне виконання завдань – до 7 балів;

Якість виконання – до 11 балів;

Усне опитування – до 1,5 балів;

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю – 30 балів;

Підсумковий контроль (іспит) – 20 балів.

Схема нарахування балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне тестування та самостійна робота					Іспит	Сума	
Ритміка							
Розділ 1							
T6	T7	T8	T9	T10	20	100	
6	6	6	6	6			
Танок					20		
Розділ 2							
T4		T5		T6			T7
10		5		5			10

3 семестр

«Основи сценічного руху»

Шкала орієнтовного нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:

Робота на практичних заняттях – максимально 20 балів;

Самостійна робота – максимально 10 балів;

Підсумковий контроль (іспит) – 20 балів.

«Танок»

Шкала орієнтовного нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:

Робота на практичних заняттях – до 3,5 балів;

Самостійна робота – до 7 балів;

Практичне виконання завдань – до 7 балів;

Якість виконання – до 11 балів;

Усне опитування – до 1,5 балів;

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю – 30 балів;

Підсумковий контроль (іспит) – 20 балів.

Схема нарахування балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне тестування та самостійна робота			Іспит	Сума
Основи сценічного руху				
Розділ 1				
T1	T2		20	100
15	15			
Танок			20	
Розділ 2				
T8	T9	T10		
10	10	10		

4 семестр

«Основи сценічного руху»

Шкала орієнтовного нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:

Робота на практичних заняттях – максимально 20 балів;

Самостійна робота – максимально 15 балів;

Підсумковий контроль максимально 15 балів (залік);

“Танок”

Шкала орієнтовного нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:

Робота на практичних заняттях – до 3,5 балів;

Самостійна робота – до 7 балів;

Практичне виконання завдань – до 7 балів;

Якість виконання – до 11 балів;

Усне опитування – до 1,5 балів;

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю – 35 балів;

Підсумковий контроль (залік) – 15 балів.

Схема нарахування балів, які отримують здобувачі вищої освіти:

Поточне тестування та самостійна робота			Залік	Сума
Основи сценічного руху				
Розділ 1				
T3	T4	T5	15	100
12	12	11		
Танок			15	
Розділ 2				

T11	T12	T13	T14		
10	10	10	5		

5 семестр**«Основи сценічного руху»****Шкала орієнтовного нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:**

Робота на практичних заняттях – максимально 20 балів;

Самостійна робота – максимально 15 балів;

Підсумковий контроль максимально 15 балів (залік);

“Танок”**Шкала орієнтовного нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:**

Робота на практичних заняттях – до 3,5 балів;

Самостійна робота – до 7 балів;

Практичне виконання завдань – до 7 балів;

Якість виконання – до 11 балів;

Усне опитування – до 1,5 балів;

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю – 35 балів;

Підсумковий контроль (залік)– 15 балів.

Схема нарахування балів, які отримують здобувачі вищої освіти:

Поточне тестування та самостійна робота			Залік	Сума
Основи сценічного руху				
Розділ 1			15	100
T6	T7			
18	17			
Танок				
Розділ 2			15	
T15	T16	T17		
15	10	10		

6 семестр**«Основи сценічного руху»****Шкала орієнтовного нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:**

Робота на практичних заняттях – максимально 20 балів;

Самостійна робота – максимально 15 балів;

Підсумковий контроль максимально 15 балів (залік);

“Танок”**Шкала орієнтовного нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:**

Робота на практичних заняттях – до 3,5 балів;

Самостійна робота – до 7 балів;

Практичне виконання завдань – до 7 балів;

Якість виконання – до 11 балів;

Усне опитування – до 1,5 балів;

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю – 35 балів;

Підсумковий контроль (залік) – 15 балів.

Схема нарахування балів, які отримують здобувачі вищої освіти:

Поточне тестування та самостійна робота						Залік	Сума
Основи сценічного руху							
Розділ 1							
Т8			Т9			15	100
18			17				
Танок							
Розділ 2							
Т18	Т19	Т20	Т21	Т22	Т23	15	
5	5	5	5	7	8		

7 семестр

«Танок»

Шкала орієнтовного нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:

Робота на практичних заняттях – до 7 балів;

Самостійна робота – до 14 балів;

Практичне виконання завдань – до 14 балів;

Якість виконання – до 22 балів;

Усне опитування – до 3 балів;

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю – 60 балів;

Підсумковий контроль – 40 балів (іспит)

Схема нарахування балів, які отримують здобувачі вищої освіти:

Поточне тестування та самостійна робота		Іспит	Сума
Танок			
Розділ 1			
Т24		40	100
60			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C	задовільно	
64 – 73	D		
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

«Ритміка»

№ з/п	Назва	Хід виконання роботи (питання, які будуть розглянуті на занятті)	Рекомендована література для підготовки	Кількість балів, які може отримати здобувач
1	Засоби музичної виразності.	Характер, лад, динаміка, темп, тембр, штрихи Практичні завдання	1, 2, 8 – 12	6
2	Ритмічний малюнок. Такт.	Музичний метр та розмір Тривалості Такт Ритмічний малюнок Визначення ритм.малюнків	1, 2, 8 – 12	6
3	Еталон постави та ходи.	Еталон постави Недоліки в поставі Еталон ходи Недоліки в ході	1, 2, 8 – 12	6
4	Координація рухів.	Вправи на координацію	1, 2, 8 – 12	6
5	М'язова свобода.	Вправи на м'язову свободу	1, 2, 8 – 12	6
6	Уміння орієнтуватися у часі і просторі.	Вправи на орієнтування у часі та просторі	1, 2, 8 – 12	6
7	М'язова свобода.	Вправи на м'язову свободу	1, 2, 8 – 12	6
8	Координація рухів.	Вправи на координацію	1, 2, 8 – 12	6
9	Ансамблевість в русі.	Групові вправи	1, 2, 8 – 12	6
10	Мовно-рухова координація.	Вправи на мовно-рухову координацію	1, 2, 8 – 12	6

«Основи сценічного руху»

№ з/п	Назва	Хід виконання роботи (питання, які будуть розглянуті на занятті)	Рекомендована література для підготовки	Кількість балів, які може отримати здобувач
1	Виховання виразно-діючої руки.	1. Розігрівання суглобів пальців рук. 2. Комплекс вправ на розвиток виразно-діючої руки	1; 11	15
2	Абстрактні вправи для рук.	1. Перша група вправ яка носить чисто	2; 7; 13	15

		<p>абстрактний характер</p> <ol style="list-style-type: none"> Друга група вправ (етюди). Виразні можливості рук. 		
3	Стиль поведінки західноєвропейського суспільства XVII століття.	<ol style="list-style-type: none"> Конструкція чоловічого і жіночого костюмів XVII століття Чоловіча і жіноча постава, хода, положення рук. Укліни чоловічі і жіночі. Етикет зустрічі дівчини і юнака. 	11	12
4	Стиль поведінки західноєвропейського суспільства XVIII століття	<ol style="list-style-type: none"> Чоловіча і жіноча постава, хода, положення рук. Конструкція чоловічого і жіночого костюмів XVIII століття Уклін - реверанс Етикет зустрічі і вітання кавалера і дами.. 	11	12
5	Стиль поведінки західноєвропейського суспільства XIX століття	<ol style="list-style-type: none"> Конструкція чоловічого і жіночого костюмів XIX століття. Постава, хода, типові положення рук. Чоловічі і жіночі укліни. Поводження з циліндром(чоловіки), віялом(жінки). Етикет поведінки кавалера і дами. 	2; 9; 13	11
6	Сценічні падіння.	<ol style="list-style-type: none"> Техніка безпечного падіння Основний принцип забезпечення безпеки правильного падіння. Різновиди сценічних падінь. 	1; 11	18
7	Сценічні перенесення.	<ol style="list-style-type: none"> Узгоджені, сумісні зусилля дій партнерів при сценічних перенесеннях. Одиночні перенесення. 	2; 7; 13	17

		3. Групові перенесення.		
8	Акробатичні вправи.	1. Перекид вперед. 2. Перекид назад. 3. Акробатичний комплекс з "мостом". 4. Перекид - каскад.	13	18
9	Сценічна боротьба.	1. Принципи створення у глядача бійки на сцені. 2. Елементи боксу і прийоми боротьби. 3. Збереження повного самовладання і контролю за своїми діями. 4. Створення композицій з прийомів сценічної боротьби.	2; 7; 10	17

«Танок»

№ з/п	Назва	Хід виконання роботи (питання, які будуть розглянуті на занятті)	Рекомендована література для підготовки	Кількість балів, які може отримати здобувач
Розділ 1				
1	Уклін. Розігрів. Партерна гімнастика як спосіб розвитку фізичних можливостей виконавця	Вивчення укліну. Розігрів по колу та на середині залу. Вправи на розтягнення м'язів ніг, спини та ін.	11, 14	10
2	Позиції рук та ніг, постановка корпусу, вправи біля палки та на середині зали з класичного танцю.	Вивчення 1, 2, 3 позиції рук, та 1, 2, 3, 4, 5, 6 позиції ніг. Вивчення основних рухів класичного танцю біля станка та на середині.	7, 9, 12, 13	10
3	Основні елементи історичних бальних танців XIX ст. та їх композиції	Вивчення танцю Менует, Вальс	20-23	10
Розділ 2				
4	Екзерсис біля палки та вправи на середині зали з класичного танцю	Вивчення основних рухів класичного танцю біля станка та на середині.	7, 9, 12, 13	10
5	Основні елементи історичних бальних танців XVI ст. та їх композиції	Вивчення танців Бурре та Алеманда.	20-23	10
6	Уклін, позиції ніг та рук у народно-сценічному танці, Port de bras	Вивчення укліну, позиції ніг та рук у народно-сценічному танці. Port de bras в українському	4-6, 8, 9	10

		характері.		
7	Народно-сценічні танці східних слов'ян та Молдавії	Вивчення танцю Хора та Молдовеняска.	4-6, 8, 9	10
Розділ 3				
8	Екзерсис біля палки та вправи на середині з класичного танцю	Вивчення основних рухів класичного танцю біля станка та на середині.	7, 9, 12, 13	10
9	Основні елементи історичних бальних танців XVII ст. та їх композиції	Вивчення танцю Сарабанда, Ригодон.	20-23	10
10	Український народно-сценічний танець	Вивчення танцювального етюду на основі рухів Центральних регіонів України.	1-6, 8-9	10
Розділ 4				
11	Екзерсис біля палки та вправи на середині з класичного танцю	Вивчення основних рухів класичного танцю біля станка та на середині.	7, 9, 12, 13	10
12	Італійський народно-сценічний танець	Вивчення танцю Тарантелла.	4-6, 8, 9	10
13	Польський народно-сценічний танець	Вивчення Полонеза та Мазурки.	4-6, 8, 9	10
14	Основні елементи історичних бальних танців XVIII ст. та їх композиції	Вивчення танцю Гавот	20-23	5
Розділ 5				
15	Екзерсис класичного танцю	Вивчення основних рухів класичного танцю біля станка та на середині.	7, 9, 12, 13	15
16	Циганський народно-сценічний танець	Вивчення рухів циганського танцю.	4-6, 8, 9	10
17	Іспанський народно-сценічний танець	Вивчення рухів іспанського танцю. Вистукування.	4-6, 8, 9	10
Розділ 6				
18	Позиції ніг та рук, положення корпусу, базові рухи сучасного танцю	Вивчення виворотних та паралельних позицій ніг. Основні рухи джаз-модерну	11, 15, 16	5
19	Основи модерн-танцю.	Основні рухи танцю модерн.	11, 15, 16	5
20	Основи джаз-танцю.	Основні рухи джаз-модерну.	11, 15, 16	5
21	Хіп-хоп	Основні рухи хіп-хопу	11, 15, 16	5
22	Ча-ча-ча	Основні рухи Ча-ча-ча	15, 22, 23	5
23	Танго	Основні рухи Танго	15, 22, 23	5
Розділ 7				
24	Постановка та відпрацювання	Постановка масових хореографічних номерів.	2, 4, 10, 13, 18	60

	танцювальних номерів	Постановка групових хореографічних номерів. Постановка сольних хореографічних номерів. Відпрацювання поставленого. Вдосконалення манери виконання.		
--	----------------------	---	--	--

10. ПИТАННЯ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧА

1. Практичне виконання вправ.
2. Основні завдання вивчення предмету «Ритміка».
3. Назвати засоби музичної виразності.
4. Зробити стислий образний та змістовний аналіз музичного прикладу.
5. Дати визначення метру.
6. Музичні розміри – які існують; чим відрізняються від метру.
7. Дати визначення ритму.
8. Музичні тривалості.
9. Що таке ритмічний малюнок, такт?
10. Скласти ритмічний малюнок в запропонованому музичному розмірі.
11. Відплескати у долоні запропонований ритмічний малюнок.
12. Основні ознаки вірної постави.
13. Основні недоліки постави.
14. Основні ознаки вірної ходи.
15. Основні недоліки ходи.
16. Що таке «внутрішнє бачення»?
17. Що таке «багатопланова увага»?
18. Координація рухів – дати визначення, пояснити як її напрацювати.
19. Що таке «фіксація»? Яке вона має значення для актора?
20. Що означає «розподілити себе у просторі»?
21. Що таке «ансамблевість в русі»?
22. Що таке мовно-рухова координація?
23. Чотирьохразове повторення завдання – як виконується і яка мета.
24. Пояснити поняття «відчуття партнера».
25. Вокально-рухова координація.
26. М'язова свобода – дати визначення; пояснити як вона напрацьовується.
27. Пластика – дати визначення.
28. Пластичність – дати визначення; чим відрізняється від поняття «пластика».
29. Розповісти послідовність роботи над вправою на співвідношення тривалостей.
30. Розповісти послідовність роботи над вправою «Танцювальна».
31. Розповісти послідовність роботи над вправою «Анданте».
32. Розповісти послідовність роботи над вправою «На координацію».
33. Що таке «внутрішнє бачення»?
34. Чотирьохразове повторення завдання – як виконується і яка мета.
35. М'язова свобода – дати визначення; пояснити як вона напрацьовується.
36. Що означає «розподілити себе у просторі»?
37. Координація рухів – дати визначення, пояснити як її напрацювати.
38. Що таке «багатопланова увага»?
39. Що таке мовно-рухова координація?

40. Що таке «ансамблевистість в русі»?
41. Пластичність – дати визначення; чим відрізняється від поняття «пластика».
42. Виховання виразно-діючих рук – пояснити що це таке і навіщо воно потрібне.
43. Послідовність роботи над вправами – що необхідно, щоб довести техніку виконання до напів автоматизму?
44. Конструкція чоловічого і жіночого костюмів західноєвропейського суспільства XVII століття.
45. Стель поведінки західноєвропейського суспільства XVII століття.
46. Конструкція чоловічого і жіночого костюмів XVIII століття.
47. Стель поведінки західноєвропейського суспільства XVIII століття.
48. Конструкція чоловічого і жіночого костюмів XIX століття.
49. Стель поведінки західноєвропейського суспільства XIX століття.
50. Послідовність роботи над вправами – що необхідно, щоб довести техніку виконання до автоматизму?
51. Для чого потрібна акробатика і що вона розвиває?
52. Сценічні падіння – основні два види падінь та принципи безпечного виконання техніки.
53. Техніка сценічних перенесень.
54. Які основні положення тіла в бою?
55. Основні пересування в сценічному бою і як вони виконуються?
56. Що таке дистанція в бою і яка вона буває?
57. Що таке «пластична партитура»?
58. Як безпечно виконувати складні елементи?
59. Що означає «вибудувати логічну схему сценічного бою»?
60. Які навички допомагають в роботі над сценічним боєм?
61. Техніка виконання рухів класичного танцю: *demi* та *grand plie*; *battement tendu*, *battement tendu jete*, *rond de jambe par terre*, *battement foundu* та *battement soutenu*, *battement frappe*, *releve lent* та *develope* на 90°, *grand battement jete*.
62. Техніка виконання рухів класичного танцю на середині залу: *port de bras I, II, III, IV, V*.
63. *Arabesque I, II, III, IV* на полу, на 45°, на 90°.
64. *Pas de bourre en dehors* та *en dedans*.
65. *Temps lie*.
66. Техніка виконання *allegro*: *pas soute* по I, II, IV, V позиції. *Pas changement de pied*. *Pas eshappe* з I у II позицію, з V у II, та з V у IV. *Pas assemble*. *Pas jete*. *Pas ferme*.
67. Перерахувати, розповісти та показати історико-побутові танці, які відносяться до 16, 17, 18 та 19 століття.
68. Скільки існує видів "Колупалочки"?
69. Які основні рухи центральних регіонів України?
70. Які основні рухи західних регіонів України?

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДО КУРСУ

«Ритміка»

Обов'язкова

1. Комплексна система пластичного виховання актора: ритміка, основи сценічного руху, сценічне фехтування: програма та навч.-метод. матеріали для практ. занять та самост. роботи студентів 1-4 курсів, галузь знань 02 "Культура і мистецтво", спец. 026 "Сцен. мистецтво", спеціалізація "Актор драм. театру та кіно", кваліфікація бакалавр / уклад. Ігнат'єва Н. М.

Харків : ХДАК, 2017

2. Комплексна система пластичного виховання актора. Ритміка [Текст] : прогн. та навч.-метод. матеріали до курсу для здобувачів першого (бакалавр.) рівня вищої освіти, спец. 026 «Сценічне мистецтво» / М-во культури та інформ. політики України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т сцен. мистецтва, Каф. майстерності актора ; [уклад. Н. М. Ігнат'єва]. — Харків : ХДАК, 2023. — 18 с. URL: <http://195.20.96.242:5028/khkdk-xmlui/handle/123456789/1964>

Додаткова

3. Барба Е. Паперове каное. Львів : Літопис, 2001. 288 с.
4. Барнич М. М. Психотехніка актора: майстер-клас: монографія / Михайло Барнич, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. — Київ : Пінзель, 2018. — 197 с.
5. Білан Т. О. Історія театру: навч. посіб. Дрогобич: редакційно-видавничий відділ ДЛПУ імені Івана Франка, 2015. 94 с.
6. Брокетт О. Г. Історія театру : посібник. Львів : Літопис, 2014
7. Брук П. Жодних секретів. Думки про акторську майстерність і театр. Львів : вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2005. 136 с.
8. Гірняк Й. Спомини. Харків : Видавець Олександр Савчук, 2022. 512 с.
9. Гротовський Е. Театр. Ритуал. Перформер. Львів, 1999. 187 с.
10. Ігнат'єва, Н. М. Актор - практична професія // Культура та інформаційне суспільство ХХІ століття : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених. (18-19 квіт. 2019 року) Харків : ХДАК, 2019. С. 239-240.
11. Ігнат'єва, Н. М. Значення акторської пластики в сучасному театрі // Культура та інформаційне суспільство ХХІ століття : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених. (20-21 квіт. 2017 року) Харків : ХДАК, 2017. С. 185-186.
12. Ігнат'єва, Н. М. Значення жесту в театрі // Культура України. Серія: Мистецтвознавство : зб. наук. пр. Харків, 2019. Вип. 63. С. 152-158.
URL: <https://doi.org/10.31516/2410-5325.063.14>
13. Ігнат'єва Н. М. Тренінг у процесі занять зі сценічного руху // Культура України. Серія: Мистецтвознавство : зб. наук. пр. Харків, 2022. Вип. 76. С. 139-143.
URL: <https://doi.org/10.31516/2410-5325.076.15>
14. Ігнат'єва, Н. М. Усвідомленість власного тіла - фундамент роботи над пластичною виразністю майбутнього актора // Соціально-гуманітарний вісник : зб. наук. пр. Харків, 2017. Вип. 16. С. 65-69.
15. Історія українського театру. У 3 т. / Л. Барабан та ін. ; НАН України, ІМФЕ ім. М. Рильського. Київ, 2009. 876 с.
16. Курбас Л. Філософія театру / упоряд. М. Лабінський; за ред. М. Москаленко, Д. Лабінська. Харків-Київ : Видавець Олександр Савчук ; Видавництво Основа, 2022. 920 с.
17. Старостін Ю. Сценічний рух як складова професійної підготовки актора // Наук. вісн. Київ. нац. універ. театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого. Київ, 2019. Вип. 24. С.75-78.
URL: <https://doi.org/10.34026/1997-4264.24.2019.183908>
18. Чарнецький С. Історія українського театру в Галичині. Нариси, статті, матеріали, світлини. Львів : Літопис, 2014. 584 с. + 106 с. ілюстр.

Інформаційні ресурси Інтернет

1. Бібліотека Харківської державної академії культури <http://lib-hdak.in.ua/>
2. Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека <http://mtlib.org.ua/>
3. Харківська державна наукова бібліотека <https://korolenko.kharkov.com/>

«Основи сценічного руху»

Обов'язкова

1. уклад. Ігнат'єва Н. М. Комплексна система пластичного виховання актора: ритміка, основи сценічного руху, сценічне фехтування: програма та навч.-метод. матеріали для практ. занять та самост. роботи студентів 1-4 курсів, галузь знань 02 "Культура і мистецтво", спец. 026 "Сцен. мистецтво", спеціалізація "Актор драм. театру та кіно", кваліфікація бакалавр Харків: ХДАК, 2017
2. уклад.: В. Ю. Тополевський Основи сценічного руху, бою та фехтування: навч.-метод. посіб. для практ. занять та самост. роботи студ. 2-4 курсів. Напрямок "Мистецтво" спец. "Театр. мистецтво" спеціалізація "Актор драм. театру та кіно" освіт.-кваліфік. рівня "бакалавр" Х.: ХДАК, 2012

Додаткова

3. Брокетт О. Г. Історія театру : посібник. Львів : Літопис, 2014
4. Брук Пітер. Жодних секретів. Думки про акторську майстерність і театр / Перекл. з англ. Я. Винницької та О. Матвієнко, післямова Б. Козака. Львів, 2005.
5. Гротовський Е. Театр. Ритуал. Перформер. Львів, 1999. 187 с.
6. Ігнат'єва, Н. М. Актор - практична професія // Культура та інформаційне суспільство ХХІ століття : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених. (18-19 квіт. 2019 року) Харків : ХДАК, 2019. С. 239-240.
7. Ігнат'єва, Н. М. Значення акторської пластики в сучасному театрі // Культура та інформаційне суспільство ХХІ століття : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених. (20-21 квіт. 2017 року) Харків : ХДАК, 2017. С. 185-186.
8. Ігнат'єва, Н. М. Значення жесту в театрі // Культура України. Серія: Мистецтвознавство : зб. наук. пр. Харків, 2019. Вип. 63. С. 152-158.
URL: <https://doi.org/10.31516/2410-5325.063.14>
9. Ігнат'єва Н. М. Тренінг у процесі занять зі сценічного руху // Культура України. Серія: Мистецтвознавство : зб. наук. пр. Харків, 2022. Вип. 76. С. 139-143.
URL: <https://doi.org/10.31516/2410-5325.076.15>
10. Ігнат'єва, Н. М. Усвідомленість власного тіла - фундамент роботи над пластичною виразністю майбутнього актора // Соціально-гуманітарний вісник : зб. наук. пр. Харків, 2017. Вип. 16. С. 65-69.
11. Історія українського театру. У 3 т. / Л. Барабан та ін. ; НАН України, ІМФЕ ім. М. Рильського. Київ, 2009. 876 с.
12. Корнієнко Н. М. Лесь Курбас: репетиція майбутнього. Київ : Факт, 1998. 469 с.
13. Курбас Л. Філософія театру / упоряд. М. Лабінський; за ред. М. Москаленко. Київ : Основи, 2001. 917 с.
14. Старостін Ю. Сценічний рух як складова професійної підготовки актора // Наук. вісн. Київ. нац. універ. театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого. Київ, 2019. Вип. 24. С.75-78. URL: <https://doi.org/10.34026/1997-4264.24.2019.183908>

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Харківської державної академії культури <http://lib-hdak.in.ua/>
2. Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека <http://mtlib.org.ua/>
3. Харківська державна наукова бібліотека <https://korolenko.kharkov.com/>

«Танок»

Обов'язкова

1. Василенко К. Ю. Лексика українського народно-сценічного танцю. К.: Мистецтво, 1996. 494 с.
2. Василенко К.Ю. Український танець. К.: ППК ПК. 1997. 282с.
3. Верховинець В. Теорія українського народного танцю. Київ : Музична Україна, 2008. 150 с.
4. Зайцев Є, Колесниченко Ю. Основи народно-сценічного танцю: Навч. посібн. для вищ. навч. закл. культ. і мист. I-IV рівнів акредитації. Вид.2-е, доопрацьов. і доп. Вінниця: НОВА КНИГА, 2007. 416 с.
5. Значення рук в класичному танці: Метод. рек. / Укл. Т. Л. Ахекян. К.: 2001. 22с.
6. Колногузенко Б. М. Хореографічне мистецтво : зб. ст. / Б. М. Колногузенко ; М-во культури і туризму України, Харк. держ. акад. культури. — Харків : ХДАК, 2008. — 222 с.
7. Ленська Т. Г. Методичні основи хореографії: метод. посіб. Кам'янець-Поділ. держ. ун-т. Кам'янець-Поділ., 2007. 80 с.
8. Рехвіашвілі А. Мистецтво балетмейстера : навч. посіб. К.: КНУКіМ, 2017
9. Романенкова Ю.В. Історія пластичних мистецтв: навч. посібник К.: Кн. вид-во Нац. авіац.ун-ту, 2008
10. Термінологія класичного танцю: Метод. рек. / Укл. Т. М. Чурпіта. К: КНУКіМ, 2002. 18 с.
11. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. К.: Альтерпрес, 2005. 324 с., іл
12. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю : підручник. Київ : Альтепрес, 2007. 324 с.
13. Цигановська Н. В. Гімнастика: навч. Посібник / Н. В. Цигановська / Харк. держ. акад. культури. — Харків : ХДАК, 2005. — 91 с.
14. Шалапа С. В. Теорія і методика викладання спортивного танцю : підручник. К. : НАКККіМ, 2015. 396 с.
15. Шариков Д. І. Класифікація сучасної хореографії: напрями, стилі, види / Денис Шариков. — Київ : Вид. Вадим Карпенко, 2008. — 167 с.

Додаткова

16. Морозов А. І. До проблеми вивчення чоловічих віртуозних рухів в українському народно-сценічному танці / Морозов Артем Ігоревич // Мистецтвознавчі записки : [зб. наук. пр.] / М-во культури України, Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв ; [редкол.: Шульгіна В. Д. та ін.]. — Київ, 2014. — Вип. 26. — С. 309-316.

Інформаційні ресурси Інтернет

1. Бібліотека Харківської державної академії культури <http://lib-hdak.in.ua/>
2. Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека <http://mtlib.org.ua/>
3. Харківська державна наукова бібліотека <https://korolenko.kharkov.com/>